

Scientific Journal

Journal of Research in Educational Systems

Volume 16, Issue 59,
Pp. 5-19
Winter 2023

Print ISSN: 2383-1324

Online ISSN: 2783-2341

Indexed by ISC
www.jiera.ir

 Journal by
Research in Educational
Science is licensed under a
Creative Commons
Attribution-
NonCommercial 4.0
International License.

Document Type:
Original Article

✉ Corresponding Author:
zahed@uma.ac.ir

Receive Date: 06 Nov. 2022

Revise Date: 01 Dec. 2022

Accept Date: 27 Dec. 2022

Publish Date: 05 Jan. 2023

How to Site: Ebrahimi, S., Zahed babolan, A., Moini Kia, M., & Tagvi, H. T. (2023). Validation of effective factors on new teachers' organizational trauma management with artificial neural network approach. *Journal of Research in Educational Science*, 16(59), 5-19.

dor: 20.1001.1.23831324.1401.16.59.7.0

Validation of effective factors on new teachers' organizational trauma management with artificial neural network approach*

Soudabé Ebrahimi

Ph.D. Student in Educational Management, Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

Adel Zahed Bablan ✉

Professor, Educational Sciences Dept., Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

Mehdi Moini Kia

Professor, Educational Psychology & Personality Dept., Sience and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Hossein Tagvi

Associate Professor, Educational Sciences Dept., Mohaghegh Ardabili University, Ardabil, Iran

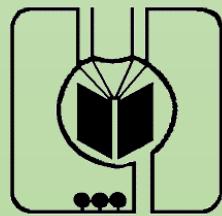
Abstract

Organizational trauma management is a neglected public health crisis, while it seems to be a very important issue that should be properly addressed. The present study was conducted with the aim of validating the effective factors on the organizational trauma management of new teachers with the approach of artificial neural network (ANN). The present research method was quantitative in terms of strategy and descriptive-correlation in terms of technique. The statistical population of the new research was teachers of Gilan, Alborz and Tehran provinces with a population of 15,000 people. A sample of 375 people was selected from this population by multi-stage cluster sampling method. In order to collect data, a researcher-made questionnaire of organizational trauma management (1401) was used. In order to analyze the data, artificial neural network with multilayer perceptron method (MLP) was used using SPSS25 software. The findings showed that organizational trauma management has an input layer with 21 nodes and a hidden layer with 9 nodes, which includes psychological empowerment with the greatest effect and psychological safety with the least importance factor in organizational trauma management. According to the studies, psychological crises in organizations have become a common experience for managers and employees around the world. Some of these crises show signs of traumatic experience. If it is not managed properly, it seems that the experience of collective harm appears in the form of many organizational factors that lead to dysfunctional behavior in the organization.

Keywords:

Management, Organizational Trauma, New Teachers, Artificial Neural Network

* □ The present article is taken from the doctoral dissertation in Educational Management, Mohaghegh Ardabili University

اعتباریابی عوامل مؤثر بر مدیریت تروماتی سازمانی نو معلمان با رویکرد شبکه عصبی مصنوعی (ANN) *

سودابه ابراهیمی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

عادل زاهد بابلان ✎

استاد گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

مهند معینی کیا

دانشیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

حسین تقی

استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

چکیده

مدیریت تروماتی سازمانی یک بحران بهداشت عمومی نادیده گرفته شده است در حالی که به نظر می‌رسد موضوع بسیار مهمی باشد که باید به درستی مورد بررسی قرار گیرد. پژوهش حاضر با هدف اعتباریابی عوامل مؤثر بر مدیریت تروماتی سازمانی نو معلمان با رویکرد شبکه عصبی مصنوعی (ANN) انجام شد. روش پژوهش حاضر از نظر راهبرد کمی و از نظر تکنیک توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش نو معلمان استان گیلان، البرز و تهران با جمعیت ۱۵۰۰۰ نفر بود. از این جامعه نمونه‌ای به حجم ۳۷۵ نفر به روش نمونه-گیری خوشای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته مدیریت تروماتی سازمانی (۱۴۰۱) استفاده شد. به منظور تحلیل داده‌ها از شبکه عصبی مصنوعی با روش پرسپترون چندلایه (MLP) با استفاده از نرم‌افزار SPSS25 استفاده شد. یافته‌ها نشان داد مدیریت تروماتی سازمانی دارای یک لایه ورودی با ۲۱ گره و یک لایه پنهان با ۹ گره است که توانمندسازی روان‌شناختی بیشترین تأثیر و ایمن‌سازی روانی کمترین ضریب اهمیت را در مدیریت تروماتی سازمانی را در بر می‌گیرد. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، بحران‌های روان‌شناختی در سازمان‌ها به یک تجربه رایج برای مدیران و کارکنان در سراسر جهان تبدیل شده است. برخی از این بحران‌ها نشانه‌هایی از تجربه آسیب‌زا را نشان می‌دهند. اگر به درستی مدیریت نشود به نظر می‌رسد که تجربه آسیب جمعی در قالب بسیاری از عوامل سازمانی بروز می‌دهد که منجر به رفتار ناکارآمد در سازمان می‌شود.

نشریه علمی

پژوهش در نظام‌های آموزشی

دوره ۱۶، شماره ۵۹
ص ۱۹۵-۱۹۶
زمستان ۱۴۰۱

شاپا (چاپی): ۱۳۴۲-۲۳۸۳
شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۳۸۳
نمایه در ISC

www.jiera.ir

نشریه علمی
پژوهش در نظام‌های آموزشی تحت قانون
Creative Commons: BY-NC
بین‌المللی کپی رایت
 Commons: BY-NC
می‌باشد.

نوع مقاله:
مقاله اصیل پژوهشی

نویسنده مسئول:
zahed@uma.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۸/۰۵
تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۹/۱۰
تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۰/۰۶
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۰/۱۵

استناد به این مقاله: ابراهیمی، س.، زاهد بابلان، ع.، معینی کیا، م. و تقی، ج. (۱۴۰۱). اعتباریابی عوامل مؤثر بر مدیریت تروماتی سازمانی نو معلمان با رویکرد شبکه عصبی مصنوعی. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۶، ۱۹۵-۱۹۶.

dor: 20.1001.1.23831324.1401.16.59.7.0

واژه‌های کلیدی:

شبکه عصبی مصنوعی، تروماتی سازمانی، مدیریت، نو معلمان

* مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته مدیریت آموزشی دانشگاه محقق اردبیلی است

مقدمه

مدیریتی و تحقق اهداف بستگی دارد (ساکی، ۱۳۹۲)؛ بنابراین با توجه به اینکه تدریس یک حرفه پراسترس است و بسیاری از معلمان در معرض سطح بالایی از پریشانی عاطفی در محیط کار قرار دارند. استرس معلم به عنوان تجربه احساسات منفی ناخوشایند مانند خشم، ناامیدی، اضطراب، افسردگی و عصبی بودن ناشی از برخی جنبه‌های کار تعریف شده است. به گفته مدیر بهداشت و اینمنی انگلیس نتیجه استری ناشی از کار، واکنش نامطلوب افراد در برابر فشارهای بیش از حد یا انواع دیگر تقاضایی است که در هنگام کار بر آن‌ها تحمیل می‌شود. فشارهای روانی بیش از حد منجر به واکنش‌های نامطلوب در هنگام کار می‌شود و اگر این سطح فشار و استرس به مدت زمان زیادی قرار گیرد منجر به ایجاد بیماری جسمی و روحی از جمله PTSD می‌شود (Chirico et al., 2020).

از این‌رو Black و همکاران (2012) وقایع ترومما را به این صورت تعریف می‌کنند؛ حوادثی که به صورت تکان‌دهنده، ناگهانی و مانند آن تصور می‌شوند که به طور بالقوه تهدیدی را برای زندگی، امنیت یا یکپارچگی وضعیت شخصیتی فرد به همراه می‌آورد.

افرادی که در معرض چالش‌هایی از جمله یافتن و نگهداری شغل، مشکل در رابطه با همکاران و میزان بالای حضور و غیاب هستند را در برمی‌گیرد. غیبت به عنوان عدم حضور در محل کار تعریف می‌شود و ۳/۶ روز کاری را که هرماه توسط کسانی که مبتلا به این اختلال تشخیص داده می‌شوند از دست می‌دهند و با سایر اختلالات مانند افسردگی اساساً قابل مقایسه است و به نتایج منفی عملکرد نسبت داده می‌شود (Johns, 2016). کاهش عملکرد کار به میزان دو تا سه برابر بیشتر از غیبت در افرادی که مبتلا به برخی از اختلالات بهداشت روان مانند Bailey افسردگی تشخیص داده شده‌اند، ارزیابی شده است (et al., 2016). بحران‌ها در سازمان‌ها به تجربه‌ای معمول برای مدیران و کارکنان در سراسر جهان تبدیل شده است. برخی از این بحران‌ها نشانه‌هایی از تجربه آسیب‌زا را نشان می‌دهد. اگر به درستی کنترل نشود، به نظر می‌رسد تجربه آسیب جمعی که منجر به رفتار ناکارآمد سازمان می‌شود را در برمی‌گیرد. تجربه آسیب‌زا در سازمان‌ها منجر به علائم خاص و رفتار

مهم‌ترین منبعی که هر سازمان در اختیار دارد نیروی انسانی است. این منبع بهویژه در سازمان‌های خدماتی از اهمیت دوچندان برخوردار است. یکی از پدیده‌های مهمی که امروزه سازمان‌ها را تهدید می‌کند، ضریبه‌های روحی و روانی است که به کارکنان وارد شده و منجر به ایجاد پیامدهای مخربی می‌شود (کیاست و زاهدی، ۱۳۹۹). قرار گرفتن در معرض حوادث آسیب‌زا می‌تواند رشد ذهن را مختل کند و می‌تواند اثرات سوء و مادام‌العمر در سلامت اجتماعی، عاطفی و جسمی داشته باشد، از جمله در عملکرد، مشکلات بهداشت رفتاری، مشکل در تنظیم احساسات و رفتار، بهداشت روان و اختلالات روان را شامل می‌شود (Maynard et all, 2019). همه اشکال ترومما می‌تواند با پیامدهای نامطلوب سلامتی همراه باشد و می‌تواند بر یادگیری و رشد حرفه‌ای فرد تأثیر منفی بگذارد. آگاهی از ترومما چارچوبی را برای رسیدگی و کاهش این پیامدها و ارتقاء اینمنی و سلامتی ارائه می‌دهد. مهارت‌های بالینی آگاه از ترومما، از جمله ارتباطات، تکنیک‌های معاینات فیزیکی، تکنیک‌های مراقبت از خود آگاهی از آسیب، آموزش منابع سازمانی و نحوه حمایت و شیوه‌های مراقبت شخصی از خود، می‌تواند بر روی مهارت‌های کارکنان و درنتیجه در انگیزه و عملکرد شغلی آنان تأثیرگذار باشد (Bnrow et al., 2020). سازمان آموزش و پرورش و به دنبال آن، مدارس نیز از این قاعده مستثنی نیستند. از آنجایی که بخش قابل توجهی از آموزش و پرورش در مدارس و توسط معلمان صورت می‌گیرد؛ مدارس به عنوان یک نظام اجتماعی حساس و مهم، از جایگاه خاصی برخوردارند. بدیهی است که معلمان مدارس از ارکان اصلی آموزش و پرورش کشور هستند؛ و آموزش و پرورش برای رشد و بالندگی خود نیازمند معلمان کارا و اثربخش است. رسالت تعلیم و تربیت با وجود معلمان خسته و دارای تنفس و اضطراب زیر سؤال خواهد رفت (حبیبی و دمیرچی، ۱۳۹۴). یکی از وظایف اصلی مدیریت سازمان آموزش و پرورش برای کاهش مشکلات نو معلمان در حرفه‌ی معلمی، ارزیابی برنامه‌های آموزشی است؛ زیرا میزان توانمندی شغلی نو معلمان جهت ارائه خدمات مناسب و سالم به افراد جامعه، به میزان حمایت

STS، شناسایی زودهنگام و پاسخ سریع لازم است. از این رو نو معلمان به سواد آگاه از آسیب روانی نیاز دارند که خود مراقبتی را امکان‌پذیر کند و زمینه را برای بهبود وضعیت روحی و روانی فراهم کند. Jeon و همکاران (2017) در پژوهش خود با هدف کشف ارتباطات روان‌شناسختی معلمان مانند سابقه حرفه‌ای، تأثیر تدریس، محیط کار، افسردگی، استرس و خستگی عاطفی ادراک شده خود از معلمان را موردنبررسی قرار دادند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که توجه به جنبه‌های روان‌شناسختی در جهت کمک به معلمان در ایجاد صلاحیت و کارایی تدریس و آماده‌سازی آن‌ها برای کنترل فشارهای روانی از محیط کار و برای کاهش بار روانی یک ضرورت است. با توجه به دانش توسعه‌نیافته در این زمینه‌ها، محدودیت‌هایی در ادبیات فعلی و مرتبط وجود دارد. با توجه به این محدودیت‌ها، نیاز به تحقیقات تجربی فعلی در مورد PTSD در یک محیط کار ضروری است؛ زیرا بیشترین فشار و سختی که معلمان در طول زندگی حرفه‌ای خود تحمل می‌کنند، در سال‌های آغازین شروع به کارشان است. از یک‌سو شدت فشار ناشی از مواجهه شدن با پدیده‌های رایج در دنیای معلمی و مسائل و مشکلاتی که نو معلمان به‌طور ویژه آن‌ها را تجربه می‌کنند، ممکن است تدریس را برای معلم مبتدی به امری هولناک و تجربه‌ی تنها تبدیل نموده و به غرق شدن معلم در مشکلات ختم می‌شود (ایران‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۸)؛ بنابراین اجرای موفقیت‌آمیز رویکردهای آگاه از آسیب روانی در مدارس و از طریق آن نیاز به توجه پیچیدگی‌ها در مدرسه اهمیت دارد. با جستجوی زمینه‌ها و همچنین محل تلاقی آن‌ها، قصد داریم این بررسی به‌منظور حمایت و ارائه روش‌ها برای ارتقاء رویکردهای آگاهانه از آسیب در آموزش انجام خواهد گرفت. لذا به جهت چالش‌های منحصر به‌فردی که نو معلمان در سال‌های اولیه تدریس‌شان تجربه می‌کنند، بهبود عملکردشان و کاهش حس‌نش و اضطراب و ناامیدی، آغاز خدمت نوع معلمان ضروری به نظر می‌رسد. از این‌رو در پژوهش حاضر با توجه به توضیحات به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که میزان اهمیت و اولویت هر یک از شاخص‌های مدیریت ترومای سازمانی چگونه است؟

قابل مشاهده می‌شود. واکنش به موقع و مدیریت مناسب نسبت به ضربه روحی باعث جلوگیری از اختلال استرس پس از سانجه خواهد شد. تعدادی از موارد حاصل بررسی‌ها این نظریه را برجسته می‌کند (Micheal, 2020).

موضوع اساسی این است که سازمان‌ها نه تنها دارای فرهنگ، بلکه دارای هویت و روان جمعی نیز هستند که می‌تواند احساسات جمعی را ایجاد کند. در این مرحله می‌توان گفت که سازمان‌ها شخصیت و هویت خاص خود را دارند که در فرهنگ آن‌ها منعکس می‌شود؛ بنابراین تجربه آسیب‌زا در سازمان‌ها می‌تواند هویت‌سازمانی را تحت تأثیر خود قرار دهد (Steinkamp, 2014). Korte (2020) در پژوهش خود با هدف بررسی کمبود معلم مدارس ابتدایی در هلند که منجر به کارهای بیشتر و باعث افزایش فشار کار برای معلمان می‌شود نشان داده است که تقاضای بیش از حد کار می‌تواند باعث استرس و اضطراب شود. هدف این تحقیق در مورد تأثیر ارتباطات سازمانی بر میزان استرس معلمان با استفاده از مدل JD-R است. تأثیرات ارتباط جمعی، ساختار ارتباطی و جو ارتباطی بر استرس معلم و میزان تعامل معلم اندازه‌گیری شده است. نتایج تحقیق نشان داد که ارتباط جمعی، ساختار ارتباطی و فضای ارتباطی، هنگامی که به عنوان یک منبع عمل می‌کنند، میزان استرس معلمان را کاهش می‌دهد و میزان تعامل معلمان را افزایش می‌دهد. Herman and Whitaker (2020) در پژوهش خود با تأثیر دوره توسعه حرفه‌ای و افزایش آگاهی از ترومما، برای افزایش مراقبت مبتنی بر ترومما در میان معلمان نشان داد که این دوره تأثیرات مثبت و معنی‌داری بر معلمان داشته است. Lawson و همکاران (2019) در پژوهش خود مفهوم سواد ترومما را معرفی کرده‌اند و آن را عاملی برای بررسی آسیب و فشار روحی ثانویه مریبان (خودگوئی-STS) دانسته‌اند. اثرات نامطلوب STS با این بین بردن شغل و کاهش عملکرد شروع می‌شود که این عامل تحت تأثیر ناگهانی در زندگی شخصی مریبان قرار می‌گیرد که درنهایت ممکن است باعث شود آن‌ها حرفه خود را ترک کنند. نتایج پژوهش‌های دیگر نیز نشان می‌دهد که در کنار آموزش‌های آگاهانه از ترومما و خدمات بهداشت روان، سازوکارهایی برای پیشگیری از

روش

متغیر	طبقه	فراوانی	درصد
سن	۲۶-۳۰	۸۱	۲۲/۴
	۳۱-۳۵	۱۲۶	۳۴/۹
	۳۶-۴۰	۱۰۴	۲۸/۸
نوع استخدامی	پیمانی رسمی	۲۵۲	۶۹/۸
	یک سال	۱۰۹	۳۰/۲
سابقه خدمت	دو سال سه سال	۹۱	۲۵/۲
	گیلان	۱۷۸	۴۹/۳
محل خدمت	البرز تهران	۱۴۳	۳۹/۶
	تهران	۱۳۹	۳۸/۵
	البرز	۷۹	۲۱/۹

یافته‌های پژوهش در بخش کمی آمار توصیفی نیز نشان می‌دهد که بیشترین درصد فراوانی موردمطالعه به ترتیب از نظر جنسیت خانم، تحصیلات بیشتر افراد شرکت‌کننده مقطع کارشناسی، بیشترین رده سنی ۳۱-۳۵، بیشترین میزان از نظر نوع استخدامی به صورت پیمانی، بیشترین سابقه خدمت سه سال و بیشترین افراد شرکت‌کننده از استان گیلان با (۳۹/۶ درصد) را شامل می‌شود.

جدول ۲. خلاصه فرایند تفکیک داده‌ها به نمونه‌گیری و آزمون در شبکه عصبی مصنوعی

نمونه	تعداد	درصد
یادگیری	۲۴۴	۶۷/۶
آزمون	۱۱۷	۳۲/۴
نمونه معابر	۳۶۱	۱۰۰/۰
نمونه خارج شده از تحلیل	۰	
مجموع	۳۶۱	

خلاصه فرایند شبکه عصبی مصنوعی نشان می‌دهد که ۲۴۴ مورد در نمونه‌گیری یادگیری و ۱۱۷ مورد در نمونه آزمون ثبت شده‌اند. همچنین هیچ نمونه‌ی خارج شده‌ای از تحلیل وجود ندارد و اطلاعات تمامی افراد در تحلیل شبکه به کار بسته شده است. لذا الگوریتم تفکیک داده به نمونه یادگیری و آزمون به دلیل اینکه الگوریتم یکجا (Batch) مستقیماً به حداقل کردن خطای کل می‌پردازد.

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نوع توصیفی- همبستگی بود. داده‌ها با شبکه عصبی مصنوعی با روش پرسپترون چندلایه (MPL) در نرم‌افزار Spss.v.25 تحلیل شد. جامعه آماری این پژوهش را ۱۵۰۰۰ نفر از نو معلمان خانم و آقا دانشگاه فرهنگیان و استخدامی ماده ۲۸ (با سابقه کاری ۱ تا ۳ سال) استان گیلان، البرز و تهران تشکیل داده‌اند. روش نمونه‌گیری خوشای بود که بر اساس استان و ناحیه در نظر گرفته شد. تعداد نمونه بر اساس جدول کرجسی و مورگان (۱۹۷۰) ۳۷۵ نفر در نظر گرفته شد؛ که با توجه به تعداد افت نمونه‌ها ۳۶۱ پرسشنامه درنهایت انتخاب و وارد تحلیل آماری شد. روش جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه محقق ساخته مدیریت ترومای سازمانی استفاده گردید. در ابتدا با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند مصاحبه نیمه ساختاریافته با تعداد ۲۵ نفر از نو معلمان (۱۰ نفر آقا و ۱۵ نفر خانم) انجام گرفت که خروجی به دست‌آمده شامل ۸۵ سؤال و ۲۱ خرده مقیاس که بر اساس طیف لیکرت از (خیلی زیاد ۵)، (زیاد ۴)، (متوسط ۳)، (کم ۲) و (خیلی کم ۱) بود. روایی محتوای این پرسشنامه از نظر اساتید گروه علوم تربیتی تأیید شد. به‌منظور بررسی ساختار عاملی پرسشنامه مدیریت ترومای سازمانی در جامعه نو معلمان سوالات پرسشنامه مورد تحلیل عاملی اکتشافی قرار گرفت و پایایی آن نیز با ضریب آلفای کرونباخ .۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

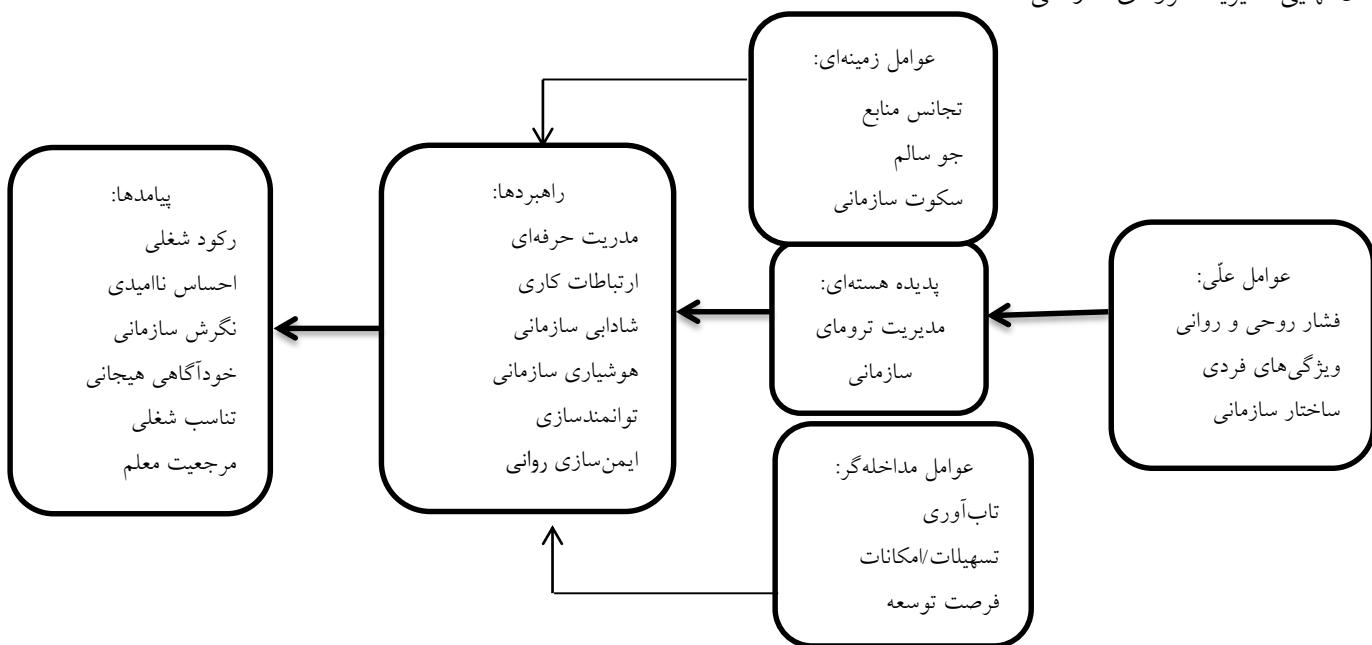
جدول ۱.

اطلاعات جمعیت شناختی و متغیرهای پژوهش

متغیر	درصد	فراوانی	طبقه
جنسیت	۷۲/۶	۲۶۲	خانم
	۲۷/۴	۹۹	آقا
تحصیلات	۵۷/۳	۲۰۷	کارشناسی
	۳۴/۱	۱۲۳	کارشناسی ارشد
دکتری	۸/۶	۳۱	
	۱۳/۹	۵۰	۲۰-۲۵

شکل ۱.

مدل نهایی مدیریت تروماتی سازمانی

جدول ۳.

اطلاعات شبکه عصبی

۱	هوشیاری سازمانی
۲	رکود شغلی
۳	احساس نالمیدی
۴	نگرش سازمانی
۵	مرجعیت معلم
۶	خودآگاهی هیجانی
۷	فسار روحی و روانی
۸	ویژگی‌های فردی
۹	تجانس منابع
۱۰	سکوت سازمانی
۱۱	جو سالم
۱۲	تسهیلات و امکانات
۱۳	فرصت توسعه
۱۴	تاب آوری
۱۵	ساختار سازمانی
۱۶	مدیریت حرفه‌ای
۱۷	تناسب شغلی
۱۸	ارتباطات کاری
۱۹	شادابی سازمانی

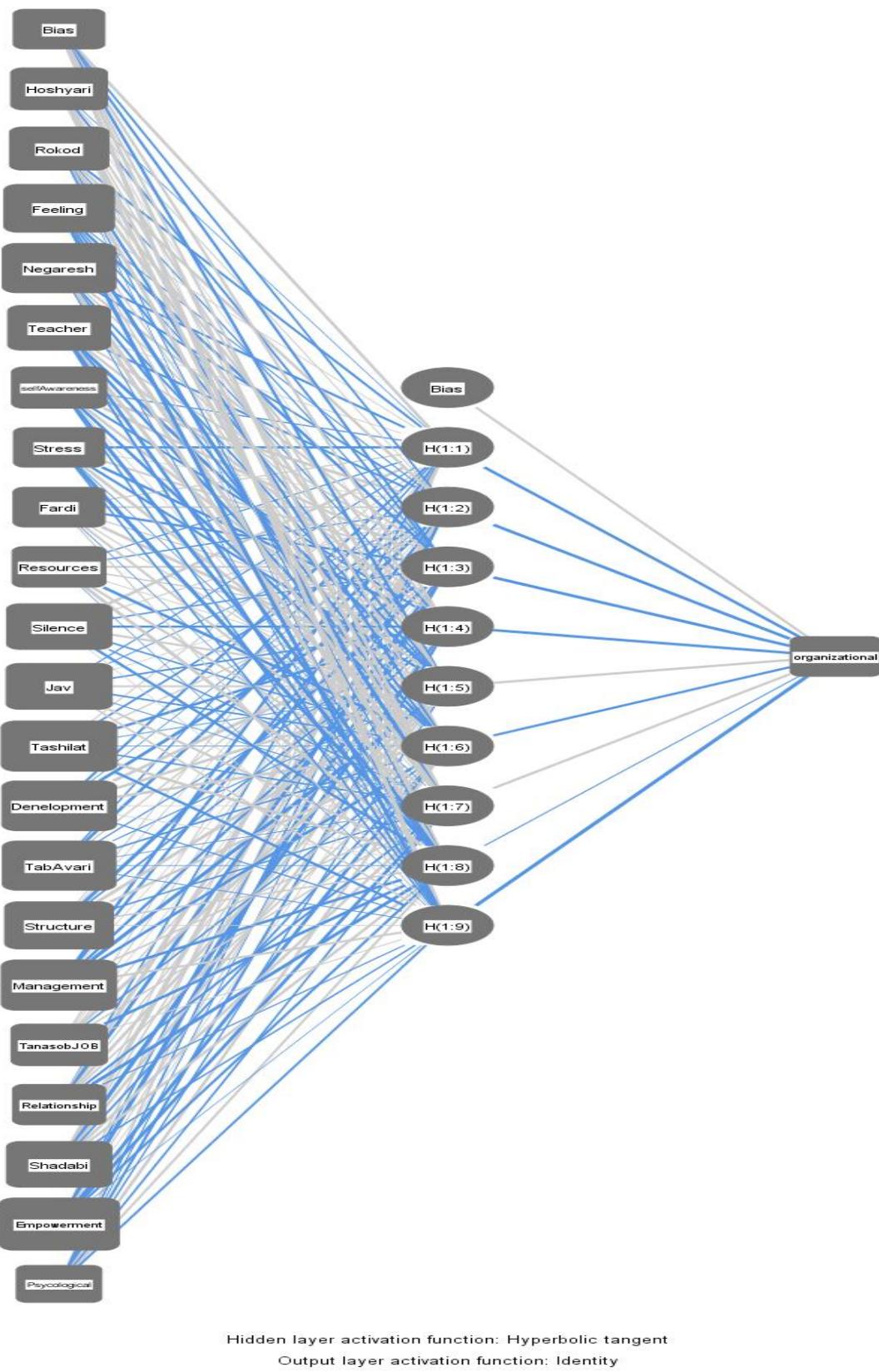
۲۰	تجانس منابع
۲۱	ایمن‌سازی روانی
۲۱	تعداد گره‌ها
	استانداردشده روش به کارگیری کواریت
۱	تعداد لایه‌های پنهان
۹	تعداد گره‌ها در لایه پنهان لایه پنهان
	تائزانت هیپربولیک تابع عملکرد
	مدیریت تروماتی سازمانی یک متغیر وابسته
۱	تعداد واحدها
	استانداردشده روش به کارگیری متغیر وابسته لایه خروجی
	شناسایی تابع عملکرد
	خطای مجموع مربعات خطای عملکرد

جدول ۳. نشان می‌دهد یک لایه ورودی با ۲۱ گره یا واحد است. تعداد واحدهای ورودی شامل تعداد کواریت‌ها بعلاوه بایاس است. همچنین شبکه شامل یک لایه پنهان با (۹) گره است؛ که لایه خروجی آن نیز میزان مدیریت تروماتی سازمانی را نشان می‌دهد.

شکل ۲.

وزن‌های سیناپسی و لایه‌های شبکه عصبی

Synaptic Weight > 0
Synaptic Weight < 0

جدول ۵.

اهمیت متغیرهای مستقل (لایه ورودی) در مدل شبکه عصبی مصنوعی

اهمیت نرمال شده	میزان اهمیت به درصد	
۵۹/۰	۰/۰۴۰	هوشیاری سازمانی
۶۳/۳	۰/۰۴۳	ركود شغلی
۸۲/۹	۰/۰۵۶	احساس نامیدی
۸۸/۶	۰/۰۶۰	نگرش سازمانی
۶۹/۶	۰/۰۴۷	مرجعيت معلم
۵۶/۰	۰/۰۳۸	خودآگاهی هیجانی
۴۹/۵	۰/۰۳۳	فشار روحی و روانی
۵۰/۴	۰/۰۳۴	ویژگی‌های فردی
۵۳/۸	۰/۰۳۶	تجانس منابع
۷۳/۸	۰/۰۵۰	سکوت سازمانی
۷۵/۱	۰/۰۵۰	جو سالم
۹۲/۱	۰/۰۶۲	تسهیلات و امکانات
۹۰/۱	۰/۰۶۱	فرصت توسعه
۸۸/۱	۰/۰۵۹	تاب آوری
۸۰/۰	۰/۰۵۴	ساختار سازمانی
۹۱/۹	۰/۰۶۲	مدیریت حرفه‌ای
۵۸/۰	۰/۰۳۹	تناسب شغلی
۵۲/۶	۰/۰۳۵	ارتباطات کاری
۷۳/۹	۰/۰۵۰	شادابی سازمانی
۱۰۰/۰	۰/۰۶۷	توانمندسازی
۳۹/۳	۰/۰۲۶	ایمن‌سازی روانی

شكل ۲ نشانگر لایه‌های عصبی در مورد مدیریت تروماتی سازمانی با شاخص‌های آن و وزن‌های سیناپسی ارائه شده است. شبکه پرسپترون چندلایه (MLP) دارای یک لایه پنهان و (۹) گره در لایه پنهان است. تابع فعال‌سازی لایه پنهان، تانژانت هیبرولیک و تابع فعال‌سازی لایه خروجی، تابع شناسایی است. در شکل نشان داده شده خطوط پرنگ نشانه‌ی وزن‌های می‌باشد که از طریق تابع فعال‌سازی، فعال شده‌اند و وزن‌های سیناپسی مثبت را نشان می‌دهند. همین‌طور خطوط کمنگ نشان دهنده‌ی وزن‌های منفی می‌باشد که توسط تابع فعال‌سازی، فعال نشده‌اند.

جدول ۴.

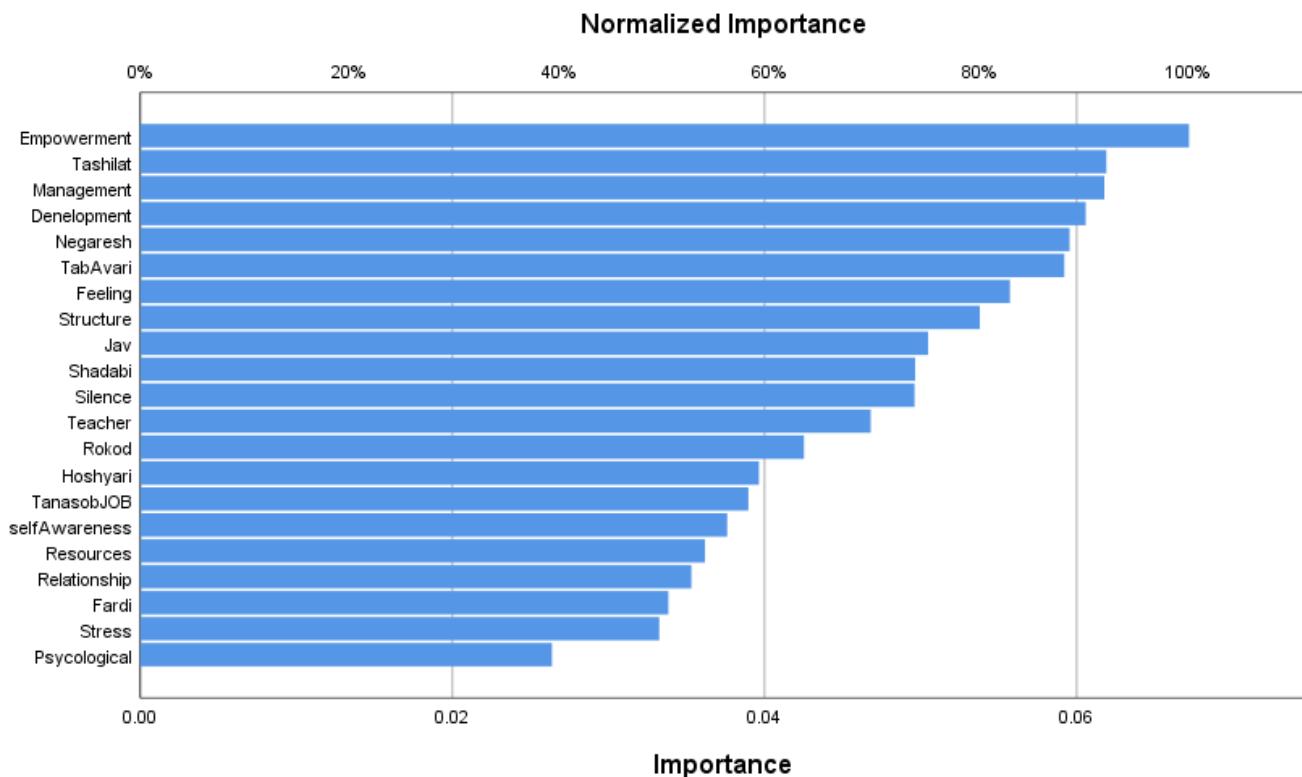
خلاصه تخمین مدل شبکه عصبی مصنوعی مدیریت تروماتی سازمانی

نمونه یادگیری	مجموع مربعات خطای نسبی ۰/۸۵۹
	خطای نسبی ۰/۰۰۷
نمونه آزمون	مجموع مربعات خطای نسبی ۰/۹۷۶
	خطای نسبی ۰/۰۱۸

تخمین مدل شبکه عصبی مصنوعی با دو شاخص میانگین مربعات خطای مدل و خطای نسبی در جدول ۴ نشان می‌دهد؛ خطای نمونه‌گیری یادگیری ۰/۰۰۷ و در نمونه‌گیری آزمون ۰/۰۱۸ است.

شكل ۳.

میزان اهمیت متغیرهای لایه‌های ورودی در پیش‌بینی مدیریت تروماتی سازمانی

در جدول ۵ و شکل ۳ میزان اهمیت متغیرهای لایه ورودی در مدل‌سازی شبکه عصبی و پیش‌بینی مدیریت تروماتی سازمانی نشان داده شده است و بیانگر این است که به ترتیب (از بیشتر به کمتر) متغیرهای توانمندسازی (۱۰۰/۰ درصد)، تسهیلات و امکانات (۹۲/۱ درصد)، مدیریت حرفه‌ای (۹۱/۹ درصد)، فرصت توسعه (۹۰/۱ درصد)، نگرش سازمانی (۸۸/۹ درصد)، تاب آوری (۸۸/۱ درصد)، احساس نامیدی (۸۲/۹ درصد)، ساختار سازمانی (۸۰/۰ درصد)، جو سالم (۷۵/۱ درصد)، شادابی سازمانی (۷۳/۹ درصد)، سکوت سازمانی (۷۳/۸ درصد)، مرجعیت معلم (۶۹/۶ درصد)، رکود شغلی

در جدول ۵ و شکل ۳ میزان اهمیت متغیرهای لایه ورودی در مدل‌سازی شبکه عصبی و پیش‌بینی مدیریت تروماتی سازمانی نشان داده شده است و بیانگر این است که به ترتیب (از بیشتر به کمتر) متغیرهای توانمندسازی (۱۰۰/۰ درصد)، تسهیلات و امکانات (۹۲/۱ درصد)، مدیریت حرفه‌ای (۹۱/۹ درصد)، فرصت توسعه (۹۰/۱ درصد)، نگرش سازمانی (۸۸/۹ درصد)، تاب آوری (۸۸/۱ درصد)، احساس نامیدی (۸۲/۹ درصد)، ساختار سازمانی (۸۰/۰ درصد)، جو سالم (۷۵/۱ درصد)، شادابی سازمانی (۷۳/۹ درصد)، سکوت سازمانی (۷۳/۸ درصد)، مرجعیت معلم (۶۹/۶ درصد)، رکود شغلی

جدول ۶. برآورد پارامترهای شبکه عصبی مصنوعی و سهم اثر متغیرها

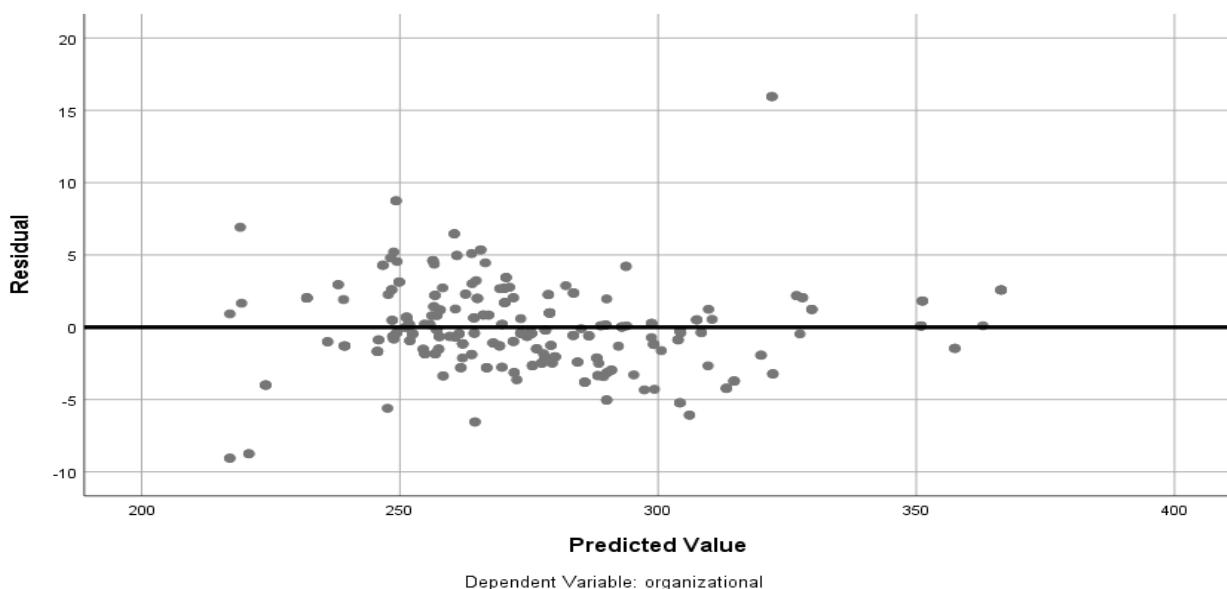
پیش‌بینی کننده‌ها											مقدار پیش‌بینی	
لایه میانی اول												
لایه خروجی	H (1:9)	H (1:8)	H (1:7)	H (1:6)	H (1:5)	H (1:4)	H (1:3)	H (1:2)	H (1:1)	گره نهم		
پارامتر اریبی (Bias))	۰/۴۷۴	۰/۰۰۲	۰/۳۳۱	۰/۲۰۵	-۰/۲۴۸	۰/۲۲۶	-۰/۲۲۸	-۰/۱۶۹	۰/۲۹۸			
هوشیاری سازمانی	۰/۰۴۱	۰/۴۰۶	۰/۳۱۳	۰/۱۰۶	۰/۱۸۵	۰/۰۰۱	-۰/۱۸۵	۰/۰۵۶	-۰/۰۱۴			
رکود شغلی	-۰/۰۰۹	-۰/۰۷۵	۰/۳۵۶	۰/۲۴۴	۰/۳۳۳	۰/۲۴۳	-۰/۰۸۴	۰/۲۹۶	-۰/۲۲۳			
احساس نامیدی	-۰/۳۹۲	۰/۱۱۶	-۰/۳۹۴	۰/۱۰۷	-۰/۱۹۰	-۰/۰۸۸	-۰/۲۹۲	-۰/۰۶۷	۰/۰۴۸			
نگرش سازمانی	-۰/۰۶۲	۰/۴۱۵	۰/۴۶۶	-۰/۲۲۶	-۰/۱۸۱	۰/۱۳۹	۰/۲۴۷	-۰/۲۱۶	-۰/۲۷۱			
مرجعیت معلم	-۰/۲۱۵	-۰/۳۳۲	۰/۴۲۵	-۰/۲۸۰	-۰/۳۷۸	۰/۲۸۲	۰/۱۹۵	-۰/۲۴۱	۰/۰۴۹			
خودآگاهی هیجانی	-۰/۱۰۳	-۰/۳۹۰	۰/۰۱۹	-۰/۳۱۱	۰/۳۰۶	-۰/۲۳۷	۰/۳۷۸	۰/۰۵۶۹	۰/۱۱۰			
فشار روحی و روانی	-۰/۱۵۰	-۰/۴۶۶	-۰/۰۲۵	۰/۳۵۲	-۰/۲۷۶	۰/۳۳۸	۰/۲۵۶	۰/۰۵۳	-۰/۳۷۸			
ویژگی‌های فردی	۰/۱۰۲	-۰/۰۲۹	۰/۲۳۹	۰/۱۰۱	۰/۴۳۳	۰/۱۴۵	-۰/۳۴۳	۰/۰۲۳۴	۰/۱۴۲			
لایه ورودی تجنس منابع	۰/۰۱۲	۰/۴۳۰	۰/۲۷۵	-۰/۴۰۱	۰/۰۵۶	۰/۱۶۹	۰/۲۸۷	-۰/۱۶۷	-۰/۱۱۸			
سکوت سازمانی	۰/۰۱۴	-۰/۳۱۳	-۰/۱۴۷	-۰/۱۷۱	۰/۲۹۴	-۰/۳۱۶	-۰/۱۷۶	۰/۰۸۲	۰/۳۹۴			
جو سالم	۰/۱۸۵	۰/۲۹۱	-۰/۰۶۲	-۰/۲۰۰	۰/۲۵۳	-۰/۲۰۱	۰/۰۲۱	-۰/۰۶۹	-۰/۱۰۴			
تسهیلات و امکانات	-۰/۳۲۷	۰/۴۶۲	-۰/۱۷۶	-۰/۰۵۲	۰/۰۶۵	-۰/۳۷۸	۰/۱۳۰	-۰/۱۹۶	۰/۰۷۸			
فرصت توسعه	-۰/۱۰۷	۰/۰۲۹	۰/۰۳۹	۰/۵۷۹	۰/۴۳۶	۰/۴۵۲	-۰/۴۰۳	-۰/۰۴۸	-۰/۲۳۴			
تاب آوری	-۰/۰۶۳	-۰/۰۵۰	-۰/۰۵۳	-۰/۱۹۳	-۰/۰۸۰	-۰/۰۸۹	۰/۱۲۱	-۰/۳۳۵	-۰/۱۲۷			
ساخтар سازمان	۰/۰۵۵	۰/۲۰۹	-۰/۱۶۷	۰/۳۲۱	۰/۴۵۷	-۰/۱۶۹	-۰/۴۵۲	۰/۰۴۹	۰/۰۷۰			
مدیریت حرفه‌ای	۰/۳۱۳	-۰/۴۰۳	۰/۱۹۴	-۰/۳۳۴	-۰/۵۱۰	-۰/۲۶۳	۰/۰۱۳	-۰/۲۶۰	-۰/۲۷۶			
تناسب شغلی	۰/۰۶۶	-۰/۳۸۵	۰/۱۶۰	-۰/۱۵۷	۰/۴۲۱	۰/۱۰۵	۰/۰۰۱	۰/۰۶۴	۰/۰۵۹			
ارتباطات کاری	۰/۰۸۱	-۰/۴۳۷	-۰/۲۱۹	۰/۱۶۷	۰/۳۱۶	۰/۰۸۶	-۰/۳۶۸	۰/۰۵۰۴	-۰/۱۶۸			
شادابی سازمانی	-۰/۱۴۱	۰/۲۷۲	۰/۲۹۰	-۰/۱۷۵	۰/۲۵۸	-۰/۴۶۲	۰/۱۳۳	۰/۶۲۲	۰/۰۷۹			
توانمندسازی	-۰/۰۰۹	-۰/۲۴۲	-۰/۳۳۷	-۰/۳۵۵	۰/۰۱۶	۰/۰۷۳	-۰/۶۱۸	-۰/۱۴۷	۰/۱۱۰			
ایمن‌سازی روانی	-۰/۲۰۰	۰/۲۱۱	-۰/۱۶۳	۰/۲۷۱	-۰/۱۰۶	-۰/۲۳۰	-۰/۰۶۱	-۰/۱۶۳	۰/۱۸۱			
پارامتر اریبی (Bias)	۰/۲۶۰											
گره اول (1:1)	-۰/۳۵۷											
گره دوم (1:2)	-۰/۴۳۸											
گره سوم (1:3)	-۰/۴۷۸											
لایه پنهان گره چهارم H (1:4)	-۰/۴۳۶											
گره پنجم (1:5)	۰/۳۷۵											
گره ششم (1:6)	-۰/۳۱۶											
گره هفتم (1:7)	۰/۳۲۵											
گره هشتم (1:8)	۰/۰۷۰											
گره نهم (1:9)	-۰/۰۵۱											

هفتم با وجود ضرایب مثبت و منفی، نگرش سازمانی با ۰/۴۶۶ بیشترین تأثیر مثبت و ۰/۳۹۴- با بیشترین تأثیر منفی در لایه میانی را در بر دارد. در گره هشتم با توجه به ضرایب مثبت و منفی، تسهیلات و امکانات ۰/۴۶۲ بیشترین تأثیر مثبت و فشار روحی و روانی ۰/۴۶۶- بیشترین تأثیر منفی در لایه میانی است. همین‌طور در گره نهم مدیریت حرفه‌ای ۰/۳۱۳ بیشترین تأثیر مثبت و ۰/۳۹۲ بیشترین تأثیر منفی را در لایه میانی به همراه دارد. لذا ضریب تأثیر گره پنجم و هشتم از لایه پنهان بر لایه خروجی مثبت و ضریب تأثیر گره‌های اول، دوم، سوم، چهارم، ششم، هفتم و نهم بر لایه خروجی منفی است؛ بنابراین می‌توان گفت در حالت‌های مختلف شبکه عصبی مصنوعی شاخص‌های پیش‌بین را در کنار هم قرار می‌دهد تا درست‌ترین پیش‌بینی را از مدیریت تروماتی سازمانی در نو معلمان به همراه داشته باشد. به طور کلی جدول ۶ نشان می‌دهد طی مراحل یادگیری این شبکه عصبی در هر یک از گره‌های لایه ورودی و لایه پنهان چه وزن‌هایی را به خود اختصاص داده‌اند. در واقع این وزن‌ها مقداری است که به صورت برآورد شده توسط مدل انجام‌شده و مقداری است که شبکه قادر به اجرا و برآورد آن است.

در جدول ۶. ضرایب هر یک از متغیرهای سهیم در مدل‌سازی شبکه عصبی مصنوعی نشان داده شده است. در قسمت لایه ورودی، در گره اول بعضی از ضرایب منفی و بعضی ضرایب مثبت است و سکوت سازمانی با ۰/۳۹۴ بیشترین تأثیر مثبت و فشار روحی و روانی با ۰/۳۷۸- بیشترین تأثیر منفی را در گره اول لایه میانی داشته‌اند. در گره دوم با توجه به داشتن ضرایب مثبت و منفی، شادابی سازمانی با ۰/۶۲۲ بیشترین تأثیر مثبت و ۰/۳۳۵- با بیشترین تأثیر منفی است. در گره سوم با وجود ضرایب مثبت و منفی، خودآگاهی هیجانی با ۰/۳۷۸ بیشترین تأثیر مثبت و ساختار سازمانی با ۰/۴۵۳- بیشترین تأثیر منفی را به همراه دارد. در گره چهارم با وجود ضرایب مثبت و منفی مرجعیت معلم با ۰/۲۸۲ بیشترین تأثیر مثبت و شادابی سازمانی با ۰/۴۶۲- بیشترین تأثیر منفی را دارد. در گره پنجم با توجه به داشتن ضرایب مثبت و منفی ساختار سازمان با ۰/۴۵۷- با بیشترین تأثیر منفی در لایه میانی را مرجعیت معلم ۰/۳۷۸- با بیشترین تأثیر منفی در لایه پنهان نیز با توجه به داشتن ضرایب مثبت و منفی فرست توسعه ۰/۵۷۹ بیشترین تأثیر مثبت و تجارت منابع ۰/۴۰۱- بیشترین تأثیر منفی را در لایه میانی دارد. در گره

شكل ۴.

نمودار پراکنش پسمندها

روانی) و شش عامل پیامدها (رکود شغلی، احساس ناامیدی، نگرش سازمانی، خودآگاهی هیجانی، مرجعیت معلم و تناسب شغلی) دلایلی هستند که منجر به افزایش و کاهش میزان مدیریت ترومای سازمانی در نو معلمان خواهد شد. سایر یافته‌های تحقیق نیز نشان داد که عوامل عنوان شده در مدیریت ترومای سازمانی با شبکه عصبی مصنوعی شامل یک لایه ورودی با ۲۱ گره و یک لایه پنهان با ۹ گره است. همچنین از تمامی خرده مقیاس‌ها، توانمندسازی روان‌شناختی بیشترین و ایمن‌سازی روانی کمترین ضریب اهمیت را در برآورد مدیریت ترومای سازمانی در بر می‌گیرد. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های Ma و همکاران (2021)، Lawson و همکاران (2019)، Rozensky و همکاران (2016)، Adler و همکاران (2011)، Kelly و همکاران (2014)، Norman و همکاران (2018)، عزیزی و همکاران (۱۴۰۱)، حسنی و همکاران (۱۴۰۰) مبنی بر اینکه حرفه‌ی معلمی به دلیل بار کاری بیش از حد، مشکلات ارتباط بین فردی، آموزش‌های ناکافی و عدم امنیت شغلی ... همواره استرس مضاعفی را به همراه داشته است که می‌توان میزان ترومای سازمانی را پیش‌بینی کند؛ همسو است. از این‌رو هر یک از عوامل شناخته شده در پژوهش باید به عنوان یک استراتژی برای تسهیل عملکرد نیروها به کار گرفته شود.

در پیرامون یافته‌های پژوهش می‌توان گفت سیستم آموزشی به عنوان یک عامل کلیدی در زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی و غیره در هر کشوری شناخته می‌شود؛ بنابراین سرمایه‌گذاری در منابع انسانی با فراهم آوردن شرایطی سالم به لحاظ جسمی و روانی به مدیریت و توسعه جامعه کمک می‌کند. از این‌رو توجه به تروما از دیدگاه سازمانی از یک طرف با ایجاد یک محیط سالم برای نو معلمان خود مراقبت فردی را افزایش می‌دهد درنتیجه به حیات سازمان در زمینه و مشکلات مختلف کمک می‌کند؛ زیرا می‌توان هر یک از نقاط قوت نیروها را به بهترین نحو در مدیریت مطلوب سازمان استفاده کرد. از دیدگاه عملی، سازمان‌ها باید رابطه بین شدت علائم اختلال استرس پس از سانحه، عملکرد کارکنان در معرض ضربه را تشخیص دهنند. درک این نکته که مداخله

در شکل ۴ که نمودار پراکنش پسمندتها (مقایسه مقادیر مشاهده شده و پیش‌بینی شده با شبکه عصبی مصنوعی (MLP) روی محور لا به وسیله‌ی مقادیر پیش‌بینی شده روی محور X ارائه شده است. مشاهده می‌گردد پیش‌بینی شبکه عصبی مصنوعی بر اساس متغیرهای هوشیاری سازمانی، رکود شغلی، احساس ناامیدی، نگرش سازمانی، مرجعیت معلم، خودآگاهی هیجانی، فشار روحی و روانی، ویژگی‌های فردی، تجانس منابع، سکوت سازمانی، جو سالم، تسهیلات و امکانات، فرصت توسعه، تاب‌آوری، ساختار سازمان، مدیریت حرفه‌ای، تناسب شغلی، ارتباطات کاری، شادابی سازمانی، توانمندسازی و ایمن‌سازی روانی برای مدیریت ترومای سازمانی نزدیک به مقادیر واقعی میزان مدیریت ترومای سازمانی نو معلمان بوده است.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش‌های صورت گرفته در بحث مدیریت ترومای سازمانی حاکی از این است که بی‌توجهی به این موضوع در محیط کار جهانی امروز و به دنبال آن در سازمان‌های آموزشی چالش‌های قابل توجهی را در بر خواهد داشت که آن‌ها را در معرض خطر استرس، فرسودگی شغلی و فرسایش قرار می‌دهد زیرا از طریق آموزش یا پشتیبانی تحت حمایت و درمان کافی قرار نمی‌گیرند. مسئله مدیریت ترومای سازمانی نو معلمان در جو آموزشی امروزه موضوعی برجسته و فraigیر است. استرس اختلال پس از سانحه (PTSD) نو معلمان ریشه در چندین منبع دارد که در طی پژوهش انجام گرفته در بسیاری از خرده مقیاس‌ها شناسایی شده است. با توجه به مباحث ذکر شده تحقیق حاضر با هدف اعتباریابی عوامل مؤثر بر مدیریت ترومای سازمانی نو معلمان با رویکرد شبکه عصبی مصنوعی (ANN) به این موضوع پرداخته است. نتایج نشان داد که سه عامل علی (فسار روحی و روانی، ویژگی‌های فردی و ساختار سازمانی)، سه عامل زمینه‌ای (تجانس منابع، جو سالم و سکوت سازمانی)، سه عامل مداخله‌گر (تاب‌آوری روان‌شناختی، تسهیلات/امکانات و فرصت توسعه)، شش عامل راهبردها (مدیریت حرفه‌ای، ارتباطات کاری، شادابی سازمانی، هوشیاری سازمانی، توانمندسازی روان‌شناختی و ایمن‌سازی

بسیاری از عوامل سازمانی بروز می‌دهد که منجر به رفتار نارکارآمد در سازمان می‌گردد.

با بررسی‌های صورت گرفته و همین‌طور با توجه به علم سازمانی معاصر که امکان افزایش استقلال، مشارکت و تخصص اعضا سازمان را می‌طلبد و همچنین با توجه به نتایج پژوهش، موضوع توانمندسازی روان‌شناسی، تسهیلات و امکانات، مدیریت حرفه‌ای و فرصت توسعه که بیشترین تأثیر را در مدیریت ترومای سازمانی دارا می‌باشند؛ به مدیران سازمان پیشنهاد می‌گردد با القای حس معناداری در محیط کار نو معلمان را قادر سازند تا بینش خود را در کار اعمال کنند که این کار می‌تواند باعث انعطاف‌پذیری بیشتر و همچنین باعث کاهش بار فشار روانی گردد. همین‌طور بر اساس ظهور حوزه‌ی جدید مدیریت ترومای سازمانی که در ارتباط با استرس ناشی از اختلال استرس پس از سانحه است پیشنهاد می‌شود در این زمینه پژوهش‌های کاربردی‌تر انجام شود. از جمله محدودیت‌های این پژوهش‌نیز به لحاظ این‌که نتایج مختص به نو معلمان است قابلیت تعمیم آن به معلمان دارای سابقه بالا بهتر است با احتیاط بکار گرفته شود.

سیاستگذاری

نویسنده‌گان لازم می‌دانند از تمامی نو معلمانی که در مصاحبه پژوهش شرکت نموده‌اند سیاستگذاری نمایند.

تضاد منافع

تعارض منافع وجود ندارد.

منابع

- ایران‌نژاد، م.، علی عسگری، م.، موسی‌پور، ن. و نیکنام، ز. (۱۳۹۸). واکاوی نیازهای آغاز خدمت نو معلمان آموزش ابتدایی: چالش‌های ناهمسان. دوفصلنامه مطالعات برنامه درسی آموزش عالی، ۱۰ (۲۰)، ۲۸۹-۳۰۸.
- حبیبی، ح. و مدیرچی، ه. (۱۳۹۴). ارائه مدلی برای تبیین نقش ابعاد مختلف سلامت سازمانی در میزان استرس شغلی معلمان مدارس ابتدایی شهر تبریز. فصلنامه رهبری و مدیریت آموزشی، ۹ (۲)، ۲۱-۲۹.

زودهنگام برای حمایت از افراد ممکن است باعث افزایش عملکرد شود. همچنین کمک‌ها و حمایت از کارکنان در محیط کار برای کسانی که ضربه دیده‌اند باید مورد توجه واقع شود. در همین راستا اگر یک خط‌مشی آگاه از ترومما، زمینه و واقعیت‌های نیروی کار را در نظر نگیرد، ممکن است منجر به واکنش شدید شود؛ و تکثیر آسیب‌های تجربه‌شده در سازمان بستر مناسبی را برای ورود نگرش‌های تاریک از مدیریت به سازمان یا از سازمانی به سازمان دیگر ایجاد کند. تحقیقات گسترده در مورد تجربه‌های آسیب‌زای زندگی نشان می‌دهد؛ که چگونه می‌توان بافعال شدن بیش از حد یا طولانی مدت استرس، تأثیر آن بر سلامتی، سلامت روان، یادگیری، رفتار و رشد سالم را از بین برد و ساختار درونی فرد را تغییر دهد. آسیب ناشی از آن در جهان با بار انسانی و اجتماعی قابل توجهی از نظر ناتوانی - هزینه و کاهش محیطی سالم همراه خواهد بود؛ بنابراین ایجاد یک برنامه‌ی توسعه و جوی سالم و فراهم کردن تسهیلات و امکانات لازم جهت انجام فعالیت‌های شخصی خاص و ایجاد تعادل بین کار و زندگی برای سلامت روان اعضای سازمان ضروری است؛ بنابراین با ایجاد جو اعتماد در محیط کار، تقویت فعالیت‌های تیمی و مشارکت افراد و به کارگیری شاخص‌های سرمایه انسانی در نظام ارزیابی عملکرد می‌تواند در زمینه مدیریت ترومای سازمانی مؤثر باشد. آگاهی از ترومما چارچوبی را برای رسیدگی و کاهش این پیامدها و ارتقاء اینمی و سلامتی ارائه می‌دهد. مهارت‌های بالینی آگاه از ترومما، از جمله ارتباطات، تکنیک‌های مراقبت از خودآگاهی از آسیب، آموزش منابع سازمانی و نحوه‌ی حمایت، توجه به نیازها و شیوه‌های مراقب شخص از خود، می‌تواند بر روی مهارت‌های کارکنان و درنتیجه در انگیزه و عملکرد شغلی آنان تأثیرگذار باشد. با توجه به بررسی‌های صورت گرفته، بحران‌های روان‌شناسی در سازمان‌ها به یک تجربه رایج برای مدیران و کارکنان در سراسر جهان تبدیل شده است. برخی از این بحران‌ها نشانه‌هایی از تجربه آسیب‌زا را نشان می‌دهند. اگر به درستی مدیریت نشود به نظر می‌رسد که تجربه آسیب جمعی در قالب

- school teachers in Tabriz city". *Educational Leadership and Management Quarterly*, 9 (2): 21-39.
- Jeon, L., Buettner, C., Grant, A. (2017). "Early childhood teachers psychological well-being: Exploring potential predictors of depression, stress, and emotional exhaustion". *Published online*, 6, 53-69.
- Johns, G. (2016). "Presenteeism in the workplace: A review and research agenda". *Journal of Organizational Behavior*, 34 (4).
- Kelley, CL., Britt, TW., Adler, AB., Bliese, PD. (2014). "Perceived organizational support, Posttraumatic stress disorder symptoms, and stigma in soldiers returning from combat". *Psychological Services*, 11 (2): 299-234.
- Krejcie, R. V., Morgan, D. W. (1970) Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607-610.
- Korte, M.A. (2020). Are teachers really as stressed the media depict?: A quantitative study about effects of organizational communication on teacher stress and teacher engagement applying the JD-R model. *Communicatio on studies Msc* (60713).
- Lawson, H., Caringi, J., Gottfried, R., Bride, B., Hydon, S. (2019). "Educators secondary traumatic stress, children's trauma, and the need for trauma Literacy". *Harvard Educational Review*, 89 (3), 421-447.
- Lopez, A. (2011). Posttraumatic stress disorder and occupational performance: Building resilience and fostering occupational adaptation. *Work*, 38 (1), 33-38.
- Lawson H, Caringi J, Gottfried R, Bride B, Hydon S. (2019). "Educators secondary traumatic stress, children's trauma, and the need for trauma Literacy". *Harvard Educational Review*, 89 (3), 421-447.
- Ma E, Zhang Y, Zeng XE, Wang D, Kim M. (2021). "Feeling Empowered and doing good? A psychological mechanism of empowerment, Self-esteem, Perceived trust and OCBS". *Tourism Management*, 87, 104356.
- Maynard B, Farina A, Dell N. (2019). "Effects of trauma-informed approaches in schools". *Campbell Collaboration*, 15 (1-2): 1-18.
- Michael, J. (2020). Trauma-Exposed employee work performance: exploring the relationships of PTSD symptom severity, perceived organizational support, and moderated by Authentic leadership. Submitted to the faculty of the graduate school of the Crighton University in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctor of Business Administration.4
- Maynard, B., Farina, A., Dell, N. (2019). "Effects of trauma-informed approaches in schools". *Campbell Collaboration*. 15 (1-2). 1-18.
- Norman, SB., Haller, M., Hamblen, J.L., Southwick, SM., Pietrzak RH. (2018). "The burden of Co-occurring alcohol use disorder and PTSD in U.S. military veterans: comorbidities, functioning, and suicidality". *Psychology of addictive behaviors*, 32 (2), 224-229.
- Rozensky A, Ronald H, Aiien M, Richard E. (2016). "Organizational challenges, resilience, and healing: 2016 annual report of the policy and planning board". *Policy and planning board of the American psychological association*, 1-58.
- عزیزی تراب، ز.، مهاجران، ب. و حسنه، م. (۱۴۰۱). طراحی الگوی کیفیت‌بخشی نظام رتبه‌بندی معلمان. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۶ (۵۷)، ۳۹-۵۰.
- حسنی آبیز، ز.، ثابت، م.، پاشا شریفی، ح. و شریفی، ن. (۱۴۰۰). فراتحلیل عوامل سازمانی اثربخش بر کارایی و انگیزش معلمان. پژوهش در نظام‌های آموزشی، ۱۵ (۵۳)، ۷۴-۸۲.
- کیاست، ک.، و زاهدی، ا. (۱۳۹۹). بررسی ترومای سازمانی بر تضعیف سرمایه انسانی با نقش میانجی ریسک‌های منابع انسانی. پنجمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت امور مالی، تجارت، بانک و اقتصاد حسابداری.
- ساکی، ر. (۱۳۹۲). دانش معلمان درباره پژوهش و نیاز آنان به آموزش و پژوهش. پژوهش‌های آموزش و یادگیری، ۲۰ (۳)، ۱۱۹-۱۳۲.
- References**
- Adler, DA., Possemato, K., Mavandadi, S., Lerner, D., Chang, H., Klaus, J. (2011). Psychiatric status and work performance of veterans of operations enduring freedom and Iraqi freedom. *Psychiatric Services*, 62 (1), 39-46.
- Black, P., Woodsworth, M., Carpenter, T. (2012). "A Review of Trauma-informed treatment for Adolescents". *Canadian Psychology*, 53 (3), 192-203.
- Brown, T., Berman, S., McDaniel, K., Redford, C., Mehta, P., Potter, J., Hirsh, D. (2020). "Trauma-informed Medical Education (TIME): Advancing Curricular Content and Educational context". *Academic Medicine*, 96 (12), 661-667.
- Brown T, Berman S, McDaniel K, Redford C, Mehta P, Potter J, et al. (2020). "Trauma-informed Medical Education (TIME): Advancing Curricular Content and Educational context". *Academic Medicine*, 96 (12), 661-667.
- Bailey, S., Haggarty, J., Kelly, S. (2016). "Global absenteeism and presenteeism in mental health patients referred through primary care". *Work*, 53 (2), 399. doi: 10.333/wor-152172.
- Chirico, F., Sharma, M., Zaffina, S., Magnavita, N. (2020). "Spirituality and prayer on teacher stress and burnout in an Italian cohort: A pilot, Before-After controlled study". *Organizational Psychology*. 21. <https://doi/10.3389/fpsyg.2019.02933>.
- C Avery J, Morris H, Galvin E, Misso M, Savaglio M, Skouteris H. (2020). "Systematic Review of School-wide Trauma-informed Approaches". *Journal of child & Adolescent Trauma*, 14 (3).
- Herman, A., Whitaker, R. (2020). "Reconciling mixed messages from mixed methods: A randomized trial of a professional development course to increase trauma-informed care". *Child Abuse & Neglect*, 101, 104349.
- Habibi H, Demirchi H. (2014). "Presenting a model to explain the role of different aspects of organizational health in the level of occupational stress of primary

Child Welfare Workers Mental health". *Children and Youth Services Review*, 101, 299-306.
Steinkamp, M. (2014). Behindthe Masks of silence: how leaders can overcome organizational trauma.Master thesis Executive Master in consulting and coaching for chang, the Business school for the world.

Reddig, N C. (2022). Supporting Teacher Retention Through a Trauma- informed Lens. A Thesis Submitted to the Honors Council for Honors in Education. Bucknell University Bucknell University Bucknell Digital Commons Bucknel; 2022.
Salloum, A., Choi, M J., Stover, CS. (2019). "Exploratory study on the role of trauma-informed self- Care on